

27 januari 2025: collectief geheugen in Rusland en collectief geheugenverlies in het Westen

januari 28, 2025

Soldaten van het Rode Leger openen de poorten van Auschwitz I, een Duits concentratiekamp in bezet Polen, 27 januari 1945

De programmering van de staatstelevisie in Rusland van gisteren belichtte het bezoek van president Vladimir Poetin aan de herdenkingsbegraafplaats Piskaryovo aan de rand van Petersburg om een boeket te leggen ter ere van zijn broer die stierf in de Grote Patriottische Oorlog (WO II) en daar begraven ligt, en om zijn respect te betuigen aan de 420.000 burgers en 50.000 soldaten van het Leningradfront die stierven in het beleg van Leningrad en in massagraven in Piskaryovo liggen. Er

waren geen toespraken. Poetin stond in de houding t Dutch

de minuut stilte die werd toegekend aan de doden.

Zoals elke Rus en sommigen in het Westen zich herinneren, was het Grote Beleg dat Nazi-Duitsland en zijn bondgenoot Finland voerden van 8 september 1941 tot **27 januari 1944** bedoeld om de bevolking van de stad uit te hongeren, terwijl de stad zelf met de grond gelijk gemaakt zou worden als alles volgens plan verliep. Tot voor kort werd het geen genocide genoemd, maar dat is precies wat het was in de huidige definitie van het woord. Duitsers en Finnen. De Wehrmacht voerde de belegering uit, dat wil zeggen dat het de Duitse natie was die de wapens opnam, niet alleen nazi-zeloten, schrijft [Gilbert Doctorow](#).

Na zijn bezoek aan de begraafplaats trad president Poetin op tijdens een ereceremonie in de stad, waarbij hij medailles uitreikte aan overlevenden van het beleg en aan hun gewapende verdedigers, nu allemaal in de jaren 90, die op het podium zaten. In het publiek zaten zowel nakomelingen van de *blokadniki* als nieuw benoemde 'Helden van Rusland' die hun medailles hebben verdiend in de Speciale Militaire Operatie in Oekraïne. Toen de president de aanwezigheid van deze nieuwe helden in de zaal noemde, steeg het publiek als één in applaus op. Dit was een spontane viering van de voortdurende traditie van zelfopoffering voor de natie.

Een Engels ondertitelde video van de ereceremonie is hier:

Ondertussen, 1356 kilometer verderop, in Auschwitz (Oświęcim), verzamelden Polen hoogwaardigheidsbekleders uit heel Europa en Amerika om de 80e verjaardag van de bevrijding van de overlevende gevangenen van het nazi-dodenkamp op **27 januari 1945** te vieren.

Leden van de koninklijke familie's waren aanwezig, waaronder koning Charles van Groot-Brittannië, Felipe van Spanje, Willem-Alexander van Nederland, Filip van België, Frederik van Denemarken, Haakon van Noorwegen en kroonprinses Victoria van Zweden.

Onder de presidenten waren Emmanuel Macron van Frankrijk, Sergio Dutch
Mattarella van Italië en Alexander van der Bellen van Oostenrijk. Er waren
premiers uit Canada, Kroatië en Ierland. Kanselier Olaf Scholz van Duitsland
en Volodymyr Zelensky van Oekraïne waren ook eregasten.

**Tijdslijn: Euromaidan, de oorspronkelijke "Oekraïne-crisis" -
Echte volksrevolutie of door de NAVO gesteunde staatsgreep?**

Wie was er niet? De Russen, die tenslotte de algehele verantwoordelijkheid hadden voor de bevrijding van Auschwitz, omdat zij het grootste contingent vormden van het Rode Leger van de USSR, dat de klus ter plaatse klaarde. Zij waren nadrukkelijk niet uitgenodigd, omdat zij, zoals we allemaal weten, de agressors zijn in de voortdurende bloedige oorlog in Oekraïne.

Ik merk op dat het niet eenvoudig was om een lijst van aanwezigen te vinden, omdat de westerse media opvallend weinig aandacht hebben besteed aan wat er gisteren in Auschwitz is gebeurd. In de online editie van *The Financial Times* van vandaag wordt **met geen woord gerept** over de Holocaustdag. Het grootste artikel van de dag is gewijd aan hoe het Chinese bedrijf DeepSeek 'de wereldwijde wedloop op het gebied van kunstmatige intelligentie heeft verstoord, waardoor de waarde van Nvidia is gedaald. De online *New York Times* van vandaag biedt ook nog geen artikelen over Auschwitz, maar publiceert in plaats daarvan een gastronomisch artikel met de titel 'It's dumpling week'. Was dat 'Al het nieuws dat gedrukt kan worden'?

The Guardian uit Groot-Brittannië publiceert wel een substantieel artikel. De feiten die ik hierboven citeer komen daar vandaan. Het maakt ook opmerkingen over de algemene onwetendheid over de vernietigingskampen van de nazi's onder de jonge generatie.

"Herinneringen aan een van de ergste gruweldaden van de mensheid vervagen."

"Een recente opiniepeiling toonde aan dat een deel van de jonge Eur volwassenen soms in de dubbele cijfers loopt die niet van de Holocaust hebben gehoord, Auschwitz of een ander kamp niet kunnen noemen en in aanraking zijn gekomen met ontkenning of verdraaiing van de Holocaust, voornamelijk online."

Het artikel heeft een zware redactionele inhoud, niet alleen feiten. Het selecteert getuigenissen van Auschwitz-overlevenden zorgvuldig om ons het volgende essentiële punt te geven:

"Nu nationalistische en extreem-rechtse partijen in heel Europa steeds meer steun krijgen en desinformatie de geschiedenis van de Holocaust steeds meer verdraait, heeft de verjaardag van dit jaar een speciaal gewicht."

The Guardian associeert de opkomst van extreem-rechtse partijen met de opkomst van antisemitisme in Europa. Het spreekt voor zich dat hun verslaggevers op geen enkele manier een verband leggen tussen het nieuwe antisemitisme en de voortdurende genocide in Gaza.

Terwijl Kiëvs avontuur in Ruslands Koersk voortduurt, valt de verdediging in Donetsk uit elkaar en kan Poetin binnenkort zegevieren in de belangrijkste regio van de oorlog

Trouwens, de grootste kleurenfoto bij *het* artikel in *The Guardian* toont Volodymyr Zelensky die een brandende kaars plaatst bij het Auschwitz museum.

Uit andere bronnen weten we dat Zelensky op weg naar Polen een stop maakte in Baby Yar, een ravijn bij Kiev waar 33.731 Joden werden vermoord door de Nazi SS, de Oekraïense hulppolitie en de Wehrmacht op 29-30 september 1941. Wikipedia vertelt ons dat dit de 'grootste massamoord was door het Nazi-regime tijdens de campagne tegen de Sovjet-Unie, en het wordt "de grootste massamoord in de geschiedenis van de Holocaust tot die specifieke datum" genoemd.

Nota bene: dit is dezelfde Zalensky wiens regime helden heeft gemaakt Dutch

Stepan Bandera en Oekraïnes nazi-collaborateursbewegingen in WOII. Ik vind Zalensky's bezoek aan Babi Yar op een andere manier belangrijk. Het brengt de fundamentele fout aan het licht in de wijdverbreide opvatting dat de Holocaust plaatsvond in speciaal ontworpen gaskamers van Auschwitz en andere Duitse doodsfabrieken. Ja, Auschwitz was goed voor meer dan een miljoen doden en was de grootste operatie in zijn soort. Maar de meeste van de andere vijf miljoen doden in de Holocaust vonden plaats in ravijnen en open velden in Oost-Centraal Europa en het westen van de USSR, in wat de historicus Timothy Snyder *The Bloodlands* noemde, zijn zeer goed gedocumenteerde boek met die titel. Dit betekent dat de moorden werden gepleegd door grote aantallen deelnemers, zowel in de geüniformeerde gelederen van het leger als onder de niet-strijders op een eeuwenoude wrede manier.

Dat Snyder vanuit dat baanbrekende onderzoek een leidende stem werd onder de Rusland-haters voor* en tijdens de oorlog tussen Rusland en Oekraïne is een heel andere kwestie.

Gisteren laat bood het eerste segment van de talkshow Vladimir Solovjov op het kanaal Rossija 1 een uitgebreide en soms welsprekende discussie over de hoofdkwestie van dit essay.

Natuurlijk gingen de panelleden in op het schandalige feit dat Olaf Scholz en Volodymyr Zalensky eregasten waren in Auschwitz, terwijl de eigenlijke bevrijders van het vernietigingskamp niet waren uitgenodigd. Uit de aard der zaak onthult zo'n gastenlijst de voortdurende herschrijving van de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog die neerkomt op de ontkenning van wat de Russen historisch geheugen (историческая память) noemen en die wij beter 'collectief geheugen' zouden kunnen noemen. De recente 'gunst' die Donald Trump aan Rusland verleende door te erkennen dat Rusland Amerika had 'geholpen' om de oorlog te winnen, werd ook aangehaald als een demonstratie van heiligschennend revisionisme dat door Russen van alle politieke strekkingen wordt veracht.

O, het drama! O, al die Russische gadgets!

De panelleden van Solovyov vroegen aandacht voor de redenen waarom Vladimir Poetin sinds 2014 spreekt namens een naziregime dat de macht heeft in Oekraïne: fakkeloptochten in Neurenbergstijl in Kiev met nazisymbolen en het hernoemen van straten en monumenten ter ere van Bandera. Vervolgens noemden ze de vergelijkbare jaarlijkse marsen van SS-nazaten door de straten van Riga, Letland, die nooit enige kritische aandacht trekken van andere EU-lidstaten.

Tot slot bracht een panellid de schokkende uitspraak ter sprake die Elon Musk eerder op de dag had gedaan: dat Duitsland 'voorbij het nazi-schuldgevoel moet gaan'. Die vernietigende uitspraak heeft in de westerse media niet de discussie opgeroepen die het verdient, terwijl zijn vermeende rechter-arm saluut van de nazi Siegheil tijdens de viering van de inauguratie van Trump afgelopen maandag wel vragen oproep in de westerse grote media.

Musks oproep tot selectief geheugenverlies in Duitsland sluit perfect aan bij zijn steun in woord en daad (financieel) aan de partij Alternative für Deutschland. De AfD was de oorspronkelijke stem in het land die zei dat de huidige Duitse natie geen collectieve schuld heeft voor de verschrikkingen van de nazi's en vol vertrouwen naar buiten moet treden om haar soevereiniteit te herstellen. Dit werd later overgenomen door het hele Duitse politieke establishment en maakte het voor de partijleider van de Groenen, Annalena Baerbock, mogelijk om in haar functie als Duitse minister van Buitenlandse Zaken op een zeepkist te gaan staan en de Russische agressie en schending van Europese waarden aan de kaak te stellen.

Soevereiniteit is één ding en daar sta ik volledig achter. Het verleden wegpoetsen is iets anders en in het Duitse geval volstrekt onaanvaardbaar, gezien wat gisteren in Auschwitz en in Piskaryova werd herdacht.